

קדושת כהונה גדולה ומשׁו"ה לא היה צריך למשיחה אף שהיה כה"ג כל ימיו.

מבאר את יסוד דין כהן מושח וכהן מרובה
וצורת המינוי שלהם

ובמצינו למידים שריבוי הבגדים עושה את המינוי של כה"ג אבל את הקדושה צריך לעשות ע"י המשיחה, ומעתה נמצא שחלוק דין כהן המשות מהמרובה בייסודו דהמשות יש בו תרתי את קדושת כה"ג ואת המינוי אבל המרובה יש בו רק את המינוי בלי הקדושה, והו' שכתב רש"י במכות וצמגילה שכה"ג המשות הוא כה"ג בעצם מהותו והו' דע"י המשיחה חל בו חלות קדושת כה"ג אבל כהן המרובה הוא רק משמש בפועל בכהונה גדולה דכיון שלא נמשח ורק מתרבה יש לו רק את המינוי של כה"ג ואין בו את הקדושה וממילא אינו כה"ג בעצם מהותו אלא רק משמש בפועל בכהונה גדולה.

וזהו ביאור דעת רש"י והרמב"ם שכהן המרובה אין דינו ככהן המשות דאף שהמרובה נעשה כה"ג מ"מ יש בו רק את חלק המינוי של כה"ג אבל אין בו את קדושת הכה"ג, ולכן סובר הרמב"ם שא"א למוות כה"ג צריבוי בגדים רק בשעה שאין שמהמ"ש להיות שכהן המרובה מעלתו פחותה ממעלת הכהן המשות לכן צעת שיש שמהמ"ש אינו צדין למוות כה"ג רק צריבוי בגדים בלי קדושת כה"ג, ורק בשעה שלא היה שמהמ"ש נעשה מינוי כהן צריבוי בגדים לחודא. ולכן סובר הרמב"ם שצעת שהיה שמהמ"ש צעי גם למשיחה וגם לריבוי כמס"כ הרדב"ז והמנ"ת, משום שאף שהעיקר הוא המשיחה אבל עושה את חלות קדושת כה"ג אבל אכתי אין בו את המינוי של ראש לכהנים ולשם כך צריך גם לרבות אותו בצגדי כה"ג כדי שכלבד הקדושה גם יתמנה להיות ראש לכהנים. ומדוקדק לשונו הזהב של הרמב"ם שלגבי כהן המשות כתב ומלבישין אותו צגדי כה"ג ואילו לגבי כהן המרובה כתב ומרביץ אותו צגדי כה"ג, והביאור הוא משום דכהן המשות כבר חל בו קדושת כה"ג ומעתה כבר חל עליו חיוב לבישת כה"ג ומה שלובשם זהו משום שהוא כה"ג רק שהלבישה הזו מוסיפה לו את המינוי אבל עיקר הריבוי שלו נעשה במשיחה, אבל משא"כ כהן המרובה כל עיקר המינוי וקביעתו להיות כה"ג והריבוי שלו נעשה ע"י לבישת הבגד"כ לכן בזה כתב הרמב"ם שמרביץ אותו צגדי כה"ג.

ויתבאר היטב גם מש"כ הרמב"ם שהילפותא היא שכשם שמתרבה בשמהמ"ש כך מתרבה בצגדים, דלעולם חלוקים המה צדינם וביסוד מהותם אלא דאדרבה הא גופא אחא לאשמועינן, דמפשטות הילפותא צבירתא יש מקום להבין שיש שתי אנפין של מינוי כה"ג או באופן שיוק שמן על ראשו או באופן של מלא את ידו ללבוש והיינו שביסוד מהותם הם שווים צדינם וצמעתם, לזה הוסיף הרמב"ם על דברי הילפותא דכשם שמתרבה בשמהמ"ש כך מתרבה בצגדים דכהן המרובה הוא רק מתרבה והיינו לענין המינוי וזהו הוא דומה למשות שאף הוא

לריבוי בגדים דהמשיחה מחייל על הכה"ג את הקדושה ואילו ריבוי הבגדים אחא לכבוד ולתפארת למינוי שהוא ראש לכהנים. והנה כתבו תוס' צוצחים (דף יח ע"א סוד"ה הג"ה כה"ג שלגש) שמינוי כה"ג חלוי במלך ואחיו הכהנים, אבל הרמב"ם כתב (צ"הט"ו) אין מעמידין כה"ג אלא צי"ד של ע"א, וביאורו הגו"כ דקאי על המינוי שצי"ד של ע"א הם הממנים כה"ג. אך קשה דבהלכות סנהדרין (פ"א ה"א) כתב שאין דנין את הכה"ג צדיני נפשות אלא צי"ד של ע"א ועמד הלח"מ אמאי לא הזכיר גם את הדין שאין מעמידין כה"ג אלא צי"ד של ע"א, [וע"ע בחידושי מרן ר"י הלוי שם על אחר וכתבים המיוחדים צוצחים שם]. והפשוט הוא דמש"כ הרמב"ם שמעמידין כה"ג צי"ד של ע"א אינו חולק על תוס' שמלך ואחיו הכהנים מעמידין אותו דתרי מילי יניחו דקדושת הכה"ג נעשה ע"י צי"ד של ע"א אבל המינוי שיהיה ראש לכהנים נעשה ע"י המלך ואחיו הכהנים, וממלא א"כ שמה שצי"ד של ע"א מעמידין את הכה"ג אין זה מדיני הסנהדרין אלא מדיני הכה"ג שקדושתו חלה על ידיהם ולכן כתב הרמב"ם הלכה זו רק בהלכות כהמ"ק ולא בהלכות סנהדרין אך את שאר ההלכות שדינן כה"ג וכדומה זהו מדיני הסנהדרין ואת זה כתב בהלכות סנהדרין.

ובזה יתבאר היטב מש"כ תוס' צוצחים לתרן משה"ק דמאחר שקיי"ל שכה"ג שלגש צגדי כה"ד עבודתו פסולה א"כ הא דא"ר יוסי שני אינו ראוי לכה"ג משום איבה (יומא דף יב ע"ב) וכיון שהוא כה"ג תיפול"ל שאינו יכול לעבוד משום מחוסר בגדים, ומירלו דכה"ג מתמנה לעבודתו צפה ומסתלק צפה והדבר חלוי במלך ובאחיו הכהנים. וכוונתם דמה שצריך צגדי כה"ג זהו משום המינוי ולא משום קדושת הכה"ג ואילו הכהן השני אין לו מינוי דהדבר חלוי במלך ואחיו הכהנים והם לא מיניה לכן בו את ההלכה של כה"ג שעצד צגדי כה"ד עבודתו פסולה, והו' שמירלו דמשו"ה הוצרך רבי יוסי לומר ששני אינו ראוי לכה"ג משום איבה אבל בלא"ה היה יכול לעבוד עם צגדי כה"ד.

מיישב מ"ט לא הוצרך מרע"ה משיחה לכה"ג

ולפי"ז מיושב מ"ט לא נמשח מרע"ה לכהונה גדולה והרי היה כה"ג (כדאיתא צוצחים דף קא ע"ב), ובשלמא לפי דעת חכמים (שם) שמרע"ה לא נתכהן אלא שצעת ימי המילואים ניחא קצת אבל למ"ד ששימש בכהונה גדולה כל ימי חייו קשה אמאי לא נמשח בשמהמ"ש, ואין לומר שהוא אכן נמשח דהא לשון הצבירתא (הוריות דף יא ע"ב) וכריתות דף ה ע"ב) א"ל רבי יהודה וכי נס אחד נעשה בשמהמ"ש והלא תחילתו י"ב לוגין ממנו היה נמשח משכן וכליו אהרן וצניו, הרי שהזכר שרק אהרן וצניו נמשחו בו ולא הוזכר שמרע"ה נמשח בו. וא"כ צ"כ אמאי לא נמשח והרי היה כה"ג.

אלא דנתבאר שהמשיחה אחא לרבות את הכה"ג בתוספת קדושת כהונה ולא צביל המינוי, והנה מרע"ה שהיה כה"ג מ"מ היה לו רק את המינוי של כה"ג אבל לא היה לו